

DOM

afsagt den 18. januar 2016 i sag nr. BS SKSd-855/2015:

Arving 1
Adresse 1
By 1

mod

Arving 2
Adresse 2
By 2

og

Arving 3
Adresse 3
By 3

og

Arving 4
Adresse 4
By 4

Parterne og deres påstande

Under denne sag er der tvist om, hvorvidt et dokument kan anses som et nødtestamente og om, hvem der er berettiget til forsikringsydelse og andre summer, der kommer til udbetaling i anledning af et dødsfald.

Sagsøgeren, Arving 1, har principalt nedlagt påstand om, at de sagsøgte, Arving 2, Arving 3, og Arving 4, tilpligtes at anerkende ”at nødtestamentet af 12.7.14, oprettet af afdøde, er gyldigt og skal lægges til grund ved arvens fordeling”.

Sagsøgeren har subsidiært nedlagt påstand om, at de sagsøgte skal anerkende, at de sagsøgte ikke er begunstiget til afdødes forsikringer og pensioner.

De sagsøgte har påstået frifindelse, og har nedlagt følgende selvstændige påstand:

”For det tilfælde, at retten måtte lægge til grund, at der ikke foreligger et gyldigt testamente, nedlægges der selvstændig påstand for så vidt angår

forsikringer og pensionsudbetalinger: Sagsøgeren skal anerkende, at nærmeste pårørende i forsikringerne og pensionerne er arvingerne efter loven, jf. forsikringsaftalelovens § 105 og § 105a.”

Sagsøgeren har påstået frifindelse over for de sagsøgte selvstændige påstand.

Sagen er anlagt den 5. maj 2015.

Sagens omstændigheder

Afdøde 2 (Afd 2) var gift med Afdøde 1 (Afd 1), der døde den 23. december 2013. Boet blev behandlet som forenklet privat skifte i medfør af dødsboskiftelovens § 34 med Afdøde 2 som eneste arving.

Det er oplyst, at Afdøde 2 senere blev konstateret syg med en kræftdiagnose.

I et dokument, der er dateret den 9. juli 2014, hedder det:

"Undertegnede Vidne 1 og Person 1 begge boende Adresse 5, By 5 giver hermed arveafkald på alt hvad vores datter Afdøde 2, Adresse 6, By 1 måtte efterlade sig.

Arveafkaldet gives til fordel for vores søn Arving 1, Adresse 1, By 1.

, den 9. juli 2014

Vidne 1 Person 1

Jeg Afdøde 2 bekræfter hermed og accepterer at have modtaget arveafkald fra min mor og far, Vidne 1 og Person 1.

Således oplæst og forstået hvilket bekræftes af nedenstående vidner.

Herefter underskrevet med ført hånd på grund af svag fysisk tilstand, jf. Danske Lov 5-1-7.

, den 9. juli 2014

Afdøde 2

Til vitterlighed om udskriftens ægthed, dateringens rigtighed samt underskriverens myndighed:

Navn: Vidne 2 (V2)

Navn: Vidne 3

Stilling: pædagog

Stilling: konsulent

Bopæl: Adresse 7

Bopæl: Adresse 8

By 6

By 7

Af en journaludskrift vedrørende Afdøde 2 fra Sygehus Lillebælt fremgår det, at hun blev indlagt den 12. juli 2014 grundet almen svækkelse og dehydrering. Det fremgår, at kræften var spredt til lever og knogler. Hun havde fravalgt yderligere kemoterapi. Hun havde været tiltagende dyshydreret og dysnøpisk gennem de to seneste døgn, og der var faldende saturation og afkræftethed. Hun var tilknyttet palliativt team, og der var anmodet om en hospiceplads. Den 13. juli 2014 fik hun udtømt væske fra lungerne. Den 15. juli 2014 kunne Afdøde 2 udskrives til hospice, hvilket det angives, at hun var glad for.

Af en journaludskrift fra Sygehus Sønderjylland vedrørende Afdøde 2 fremgår det, at hun den 16. juli 2014 blev indlagt der under betegnelsen "Palliativ indlæggelse". Af en tilførsel den 25. juli 2014 fremgår det, at Afdøde 2 døde denne dag.

Dødsboet efter Afdøde 2 blev den 18. august 2014 udleveret til sagsøgeren, Arving 1, der er Afdøde 2's bror, til privat skifte, idet skifteretten noterede, at forældrene havde givet arveafkald og at der ikke skifteretten bekendt forelå noget testamente.

Den 14. november 2014 fik skifteretten en henvendelse fra Arving 3, der er søster til Afdøde 1.

Skifteretten kunne herefter konstatere, at Arving 1 efter det foreliggende ikke var eneste arving i boet, idet Afdøde 1's mor, Arving 2, og hans søskende, Arving 3 og Arving 4, der er sagsøgt under denne sag, tillige måtte antages at være arvinger.

Den 2. december 2014 blev boet på begæring af [Arving 1] udleveret til advokat Ann Schrøder til bobestyrerbehandling.

På første bomøde, der fandt sted den 18. december 2014, deltog blandt andet bobestyreren, advokat [Person 25], der mødte for og med [Arving 1], advokat [Person 2], der mødte for og med [Arving 4], [Arving 3] og med fuldmagt fra [Arving 2].

Af bomødereferatet fremgår blandt andet følgende:

"Ad. 3 Arvefohold /eventuelle testamentariske dispositioner

Ifølge retsbogsudskrift af den 2. december 2014 fremgår, at afdøde og tidligere afdøde ægtefælle ikke har oprettet testamente.

Boet efter [Afdøde 1] er behandlet som forenklet privat skifte med ægtefællen som eneste arving.

Arven i boet skal herefter fordeles til hver slægt således:

Arvinger til [Afdøde 2]:

Forældre [Vidne 1] og [Person 1] - har givet arveafkald til fordel for deres søn [Arving 1] - som derfor arver 1/2

Arvinger til [Afdøde 1]:

Forældre:

Mor - [Arving 2] - arver 1/

Far - [Afdøde 3] (afgøet ved døden i 1991) hvilken arv tilfalder:

Datter - [Arving 3] - arver 1/8

Søn - [Arving 4] - arver 1/8

[Arving 3] og [Arving 4] oplyste, at de ikke har andre søskende udover deres afdøde bror, [Afdøde 1].

Bobestyrer konstaterede, at boet tidligere har været udleveret til advokat [Person 25] til privat skifte med [Arving 1] som eneste arving."

Den 20. januar 2015 modtog bobestyreren fra advokat [Person 24], der repræsenterede [Arving 1], et dokument, som det blev

angivet er et nødtestamente.

I dokumentet – der fremtræder som om, at det i første omgang er udarbejdet med sort kuglepen, hvorefter der med blå kuglepen er foretaget tilføjelser og rettelser - hedder det, idet det bemærkes, at tilføjelserne med blå kuglepen er anført i kursiv, og at det, der er indsat i skarpe paranteser, er skifterettens bemærkninger:

" 12-7-14

Afdøde 2

"Testamente"

Heste som testamenteres gratis til følgende ejere:

Hest 1 - Person 3, Tyskland (Sjæt)

Hest 2 - Person 4, Fyn

Hest 3 - Person 5 *[ulæseligt ord]*

Hest 4 - V2

Hest 5 - Person 6 *[navnet Person 6 er senere overstreget]* Navn (V4 & P7)

Vidne 4 (V4)

Person 7 (P7)

Hest 6 - sælges

Hest 7 - stald *stutterie* Vikkelsøe - føllet til næste år skal gå til Person 8 *(Trollfin)(det føl som er i maven nu)*

Hest 8 - Person 9

Luna - ved ikke hvem der helst vil men Person 10 eller Person 11

Hest 9 - sælges (evt. Person 12 eller Person 13) *(Horisont)*

Hilda (sælges) Person 6

Hest 10 - sælges

Hest 11 - sælges (Person 14)

Sila - sælges

Tippe - Stutteri Vikkelsøe

Person 15, må vælge én af dem der er til salg.

Hest 12 - *(måske sælges)* Person 16 *[ord senere overstreget; måske står der: ellers byt med Person 6]*

Hest 13 - P7 / V4

INGEN HESTE må sælges til Person 17

Skylder P18 ca. 150.000,-

Person 18 (P18)

P19 + Person 20 200.000,- sættes inde på special konto sådan de kan bruges på konto til fast ejendom, fra de er 25 år.

Person 19 (P19)

P21, P22 & Person 23 50.000,- sættes ind på en specialkonto sådan de kun kan benyttes af fastejendom.

Person 21 (P21)

Person 22 (P22)

Resten arver Arving 1

JEG ØNSKER GENOPLIVNING

Underskrift"

Bobestyreren indkaldte som følge heraf til nyt bomøde, der fandt sted den 23. marts 2015. I mødet deltog bobestyreren og dennes sekretær, advokat Person 24 for og med Arving 1, og advokat Person 2 for og med Arving 4.

Af bomødereferatet fremgår blandt andet følgende:

"Ad 1 Arveforhold

Bobestyrer har indkaldt til nærværende bomøde på baggrund af det det nødtestamente, som afdøde har udfærdiget den 12. juli 2014, hvilket testamente bobestyrer har modtaget den 20. januar 2015 fra advokat Person 24. Advokat Person 24 fremlagde det originale nødtestamente.

Advokat Person 2 spurgte hvor testamentet var fundet, hvilket hverken advokat Person 24 eller Arving 1 ønskede at udtale sig om på mødet.

Bobestyrer spurgte om hvordan nu afdødes tilstand var den 12. juli 2014 og det blev oplyst, at hun den dag kom på hospice.

Advokat Person 24 oplyste, at han ikke ønskede at hans klient udtalte sig om noget, der vedrørte nødtestamentet.

Bobestyrer gjorde opmærksom på, at det er Arving 1, der har bevisbyrden for at dokumentere testamentes gyldighed, og belyses spørgsmålet ikke nærmere, må det indtil videre lægges til grund, at det er ugyldigt.

Advokat Person 24 oplyste i den forbindelse, at de er i færd

med at udarbejde stævning herom, som vil blive indleveret til Retten i Kolding.

Advokat [Person 24] oplyste endvidere, at der tillige vil blive indledt retssag angående spørgsmålet om pensionsmidlerne. Da pensionsmidlerne går uden om boet, er denne sag boet uvedkommende.

I henhold til det af afdøde oprettede testamente, er der tiltænkt legatarer nogle ponyer. [Arving 1] fremskaffer navne og adresser på de pågældende, der er nævnt i testamentet, jf. ad 2. Bobestyrer vil herefter tilskrive de pågældende.

[Afdøde 2] har endvidere i testamentet anført følgende:

"Skylder [P18] ca. 150.000 kr. ([Arving 1] har ikke kendskab til, hvem [P18] er).

[P19] og [Person 20] 200.000 kr. sættes ind på 2 specialkonto sådan de kan bruges på konto til fast ejendom, fra de er 25 år. (Der er tale om [Arving 1's] søn og datter, der begge er umyndige)

[P21], [P22] og [Person 23] 50.000 kr. sættes ind på en specialkonto. Sådan de kun kan benyttes af fast ejendom. (Der er tale om [Arving 3's] børn, der alle er umyndige).

Resten arver [Arving 1]. "

Ingen af de mødte havde nogen holdning til, om legaterne til nevøer og niecer skulle forstås som en samlet til deling eller om hvert barn skulle have et legat på det nævnte beløb."

Denne sag blev herefter anlagt den 5. maj 2015.

Bevisførelse

Sagsøgeren, [Arving 1], har forklaret, at han er bror til [Afdøde 2]. Hun efterlader sig desuden sin far og mor.

Forholdet til søsteren var meget nært; de hjalp hinanden og var fortrolige. [Afdøde 2] var god til tal, og det hjalp hun ham med, mens han hjalp hende med hestene. De havde en fælles interesse for heste, men hun var mest dedikeret.

[Afdøde 2] var gift med [Afdøde 1], som sagsøgeren havde et anstrengt forhold til,

da han ikke syntes, at Afdøde 1 behandlede Afdøde 2 ordentligt. Sagsøgeren boede lige overfor Afdøde 2 – kun 50 meter væk – og han kunne tit høre, at de skændtes. Afdøde 1 havde et alkoholmisbrug og var ofte beruset.

På et tidspunkt ville Afdøde 2 lave høløftet om til kursuslokale, men hun opgav det, og indrettede i stedet et soveværelse, så hun kunne sove adskilt fra Afdøde 1. De blev nok ikke skilt, da Afdøde 2 ikke ville opgive sine heste.

Afdøde 1 døde, og Afdøde 2 arvede ham. Hun fik også udbetalt nogle forsikringer og pensionsmidler. De talte ikke om, hvor meget det var, men hun ville indfri gæld, så hun kunne blive siddende på gården. Hun byggede også om.

Afd 2's forhold til svigerfamilien var sådan, at hun talte lidt med Afd 1's mor og med Afd 1's søster. Det var mest om heste. Afd 1's bror havde Afdøde 2 og Afdøde 1 nok ikke set i de sidste 10 år op til Afd 1's død. Forholdet til svigerfamilien blev ikke tættere af, at Afdøde 1 døde, men der var kontakt.

Afdøde 2 blev konstateret syg i marts eller april 2013. Kort herefter fik hun kemo hver 14. dag. Det var kraftigt. Det varede til sommeren 2013. Behandlingen skulle passes ind til DM. Afdøde 2 var træt på grund af kemoen, men hun kunne godt ride. Der var her en god periode, og hun kunne ride indtil hun blev opereret i oktober 2013. Derefter var der genoptræning.

Det kunne konstateres, at kræften havde bredt sig. Hun fortsatte med kemopiller, da det nu var kronisk. Hun var mærket, og i december blev hun meget syg, og hun var indlagt i 10 dage. Hun fik penicillinbehandling. Hun kom sig så meget, at hun kunne deltage i sagsøgerens kobberbryllup i januar 2014.

Indtil sidst i maj 2014 var Afdøde 2 frisk og kunne ride. Hun troede ikke, at hun skulle dø. Hun prøvede med alternativ behandling ved siden af, og det roede hun på. Selv på hospice tog hun alternativt medicin i store mængder, og hun fik akupunktur.

Sygdommen påvirkede ikke hendes fornuft. Hovedet fejlede ikke noget, men hun var træt. De talte ikke med hende om døden, og derfor heller ikke om, hvad der skulle ske med hestene.

Hun blev indlagt på sygehuset igen i juni 2014. Han besøgte hende. Hun var indlagt i 14 dage, først i Kolding og derefter i Vejle. Hun kom derefter hjem til sine forældre og lå i et værelse der. De havde en hjemmehjælper indtil Afdøde 2 igen blev indlagt den 12. juli 2014. Hun talte fortsat ikke om at dø.

Vedrørende arveafkaldet var han på ferie, da det blev underskrevet, og han har derfor kun hørt om det. Det var hjemme hos forældrene. Hans far var tidligere gået konkurs med en ejendom, og ville ikke risikere, at kreditorerne fik Afd 2's penge. Afkaldet var på faderens initiativ. Vidne 3 fra landboforeningen var til stede. Han ved ikke, om der blev talt om testamente. Han har fået at vide, at Afd 2 ikke selv kunne skrive under. Hun var fejlmedicineret og rystede på hånden.

Den 12. juli 2014, hvor hun blev indlagt, havde Afdøde 2 fået det bedre. Hun havde således allerede den 9. juli 2014 fået opkvikkende medicin med henblik på, at hun skulle være klar til den 13. juli 2014, hvor en af hestene skulle kåres. Medicinen virkede godt, og hun kunne gå langsomt rundt. Hendes far kørte hende hjem på gården den 10. juli 2014.

Hun havde imidlertid ophobet så meget væske i maven, at hun måtte indlægges den 12. juli 2014 for at blive tømt. Han vil mene, at hun kunne skrive på det tidspunkt. Om søndagen var hendes hånd rolig, men da kunne hun ikke gå. De kørte derfor hesten ud til hospitalet. De fik hende i en kørestol og kørte hende hen til et vindue, så hun kunne se den.

Han fandt ud af, at hun havde lavet testamentet den 13. juli 2014, og at hun havde skrevet meget om hestene. Han så det senere på hospice. Der var flere sider. Han spurgte til det, og Afdøde 2 sagde, at det var skrevet og skrevet under, og at det var godt nok. Sagsøgeren vidste ikke noget om reglerne. Han troede, at det var gældende. Hun ville selv bestemme. Hun kunne ikke tage til notaren. Hun var sengeliggende og træt, og hun kunne pludselig blunde. Hun sov mest om dagen. Testamentet er derfor nok lavet om natten. Hun skrev vel om genoplivning, da hun ikke ville give op. Hun nævnte ikke sin svigerfamilie ud over, at Afd 1's søsters børn skulle have noget vedtestamentet. De talte ikke om det. Hans børn skulle også have noget.

Svigerfamilien besøgte ikke Afdøde 2, selv om de viste, at hun var syg. Hendes venner og familie besøgte hende.

Efter Afd 2's død tog han kontakt til en advokat. Advokaten nævnte ikke noget om svogerskabsarv, før modparten fremsatte kravet. Det var nok fire måneder efter. Han troede, at han var enearving.

Da han alligevel var eneste arving tænkte han, at det ikke var nødvendigt at bruge testamentet, men han var begyndt at følge det bedst muligt, og var begyndt at give hestene ud.

Der var et åbent hus i september, hvor rideudstyret skulle sælges. Afd 1's søster var til stede, men hun sagde ikke noget.

Da han senere blev klar over, at **Afd 1's** familie kunne gøre krav på svogerskabsarv, gik der panik i ham. Derfor sagde han, som han gjorde, på første bomøde.

Det kom frem, at modparten kendte til nødtestamentet.

Sagsøgeren har ikke set en ekstra side på testamentet.

V4 var en god ven af **Afdøde 2**. Han skulle have kendskab til testamentet, da han talte med **Afdøde 2** dagligt ved besøg eller over telefonen. Sagsøgeren har ikke fortalt ham noget om testamentet. **V4** er ifølge testamentet arving til to heste.

Vedrørende forsikringerne vidste sagsøgeren ikke noget om dem før efter **Afd 2's** død. Hun havde ikke talt om dem. Sagsøgerens advokat rettede henvendelse til forsikringsselskaberne.

Afdøde 2 var regnskabschef og god til talt, men hun vidste nok ikke noget om jura.

Han har passet **Afd 2's** ejendom siden hendes død. Man kan ikke se udefra, at der ikke bor nogen. Der er stadig nogle heste på gården.

Før han blev bekendt med de sagsøgte krav, solgte han to heste. Det var nogle af dem, der skulle sælges i henhold til testamentet.

Afd 2's forældre bor 500 meter fra hendes gård.

Sagsøgeren kom hjem fra ferie op til weekenden den 11. eller 12. juli 2014. Det han ved om begivenhederne under hans bortrejse, har han fået fortalt.

Arveafkaldet har hele tiden været kendt. Det lå hos hans forældre.

Hans mor havde hjulpet **Afdøde 2** med at pakke. Hun kendte godt til testamentet, men han sagde til hende, at de skulle sige, at de havde fundet det i et ugeblad i december. Det var noget han fandt på, da han var bange for, at testamentet ikke kunne lægges til grund.

Bobestyreren har bedt ham om hestekontrakter. Det tog ham lidt tid at finde dem frem.

Det er rigtigt nok, at advokat **Person 25** under bomødet oplyste, at det til SKAT var angivet, at hestene var 18.000 kr. værd. Sagsøgeren var godt klar over, at en hest var solgt for 30.000 kr., men han havde ikke overblik over værdierne.

På bomødet den 23. marts 2015 ville han ikke udtale sig. Det var efter

instruktion fra advokaten.

Sagsøgeren har ikke kendskab til andre notater, end nødtestamentet.

Sagsøgeren ville selv sørge for, at nødtestamentet blev opfyldt. Han havde endnu ikke kontaktet alle, der stod i det. Det er rigtigt, at han har talt med V4 om, at han var interesseret i Panorama. De talte ikke om de heste, som V4 skulle have i henhold til testamentet. Sagsøgeren var i gang med at videreføre stutternet, og nogle af hestene skulle indgå heri. Derfor måtte han lægge en plan for det, og vente at arbejde videre med legaterne indtil det hele var færdigt.

V2 har købt en hest. Afd 2 havde sagt, at hun skulle have en hest, og det syntes han også. Han kan ikke huske, om han tidligere har forklaret, at hun har købt hesten. Det var den hest, der stod i nødtestamentet. V2 bor nu i lejligheden over stalden. Hun hjælper til.

Han har solgt Krønike til stutteri Vikkelsø for 10.000 kr. Der er ikke lavet nogen kontrakt. Hvis han stoler på folk, laver han ikke kontrakt. Han fik pengene via en bankoverførsel.

Safran er solgt til Person 26, Røde Kro, for 10.000 kr. Der er ikke lavet kontrakt.

Han oplyste til advokat Person 25, at der var 12 heste. Men det var jo en anden sag dengang. Der var rigtigt 19 heste.

Sagsøgte, Arving 4, har forklaret, at han er bror til Afdøde 1. De havde et godt forhold til hinanden. Han hjalp Afdøde 1, da han og Afdøde 2 skulle flytte ind på ejendommen, og Afdøde 1 hjalp ham. Han hjalp også ved åbent hus arrangementer ved Afdøde 1 og Afdøde 2, og han hjalp med at gøre overetagen i stand.

De talte mest sammen over telefonen og de sås til familiefødselsdage og lignende.

Han har ikke sagt, at Afdøde 1 og Afdøde 2 var flyttet fra hinanden. Afdøde 2 har heller aldrig sagt noget om det.

Efter Afd 1's død havde han kontakt til Afdøde 2, der besøgte dem på gården. Hun havde kort med fra nogle, der havde givet blomster til Afd 1's begravelse, men som hun ikke vidste hvem var, og det hjalp de hende med.

Afdøde 1 arbejdede lige til sin død. Sagsøgte har hørt, at Afdøde 1 døde af et hjertestop.

Efter Afd 1's død har sagsøgte været sammen med Afdøde 2 hos både

sagsøgte mor og søster til fødselsdage, sidste gang i maj 2014.

Han hørte første gang i november 2014, at der måske var et notat. Hans søster havde hørt på et hestearrangement, at der lå et notat. Søsteren ringede så til skifteretten for at høre, om det var rigtigt. Skifteretten spurgte ind til søsterens interesse i sagen og fandt ud af, at de måske var arvinger.

Der blev udpeget en bobestyrer, og de blev indkaldt til bomøde. Arving 1 blev spurgt om et hestenotat, men han sagde, at der ikke var noget.

Afdøde 1 drak en del alkohol.

Sagsøgte besøgte ikke Afdøde 2 hjemme hos hende efter Afd 1's død. Han besøgte ikke Afdøde 2 på sygehuset, men søsteren havde kontakt til hende, for eksempel på sms.

V2 har forklaret, at hun kendte Afdøde 2 gennem Fjordhesteverdenen. Hun har fulgt Afdøde 2 længe, og hun har været ved hende og set på heste. Da hun selv fik en fjordhest, gik hun til undervisning hos Afdøde 2, og de var tætte veninder de sidste tre år, Afdøde 2 levede. Vidnet kendte også Afd 2's mor og hendes familie, herunder Arving 1.

Vidnet kom flere gange om ugen og boede til sidst på gården efter anmodning fra Afdøde 2. Derefter deltog vidnet i alt. Hun bor der fortsat. Hun hjælper til med at passe hestene og vedligeholde gården.

Der er også en anden, der hjælper, der hedder P27. Han har fået en hest - Hest 4 – som Afdøde 2 har sagt til hende, at han skulle have. Han har ikke betalt for den.

Person 27 (P27)

Hun var på ferie med Afdøde 2 i marts 2014. Det var en god periode for Afdøde 2. De talte meget sammen. Afdøde 2 ville gerne ind på, at hun kunne dø af sygdommen, men vidnet skubbede det væk.

Afdøde 2 sagde, at hestene ikke skulle til en hestehandler, og at Stald skulle vedblive at bestå.

Afdøde 2 sagde på et tidspunkt noget med et testamente, men det ønskede vidnet ikke at tale om. Det var nok i løbet af foråret – måske i juni måned.

Vidnet besøgte Afdøde 2 da hun lå hjemme hos sine forældre. Hun så ikke noget testamente. Hun besøgte Afdøde 2 på hospitalet forud for en hingstekåring. De kørte hesten ud til sygehuset og trak den ud af vognen, så Afdøde 2 kunne se den fra vinduet. Derefter tog vidnet på ferie og så aldrig mere Afdøde 2.

Afdøde 2 var meget dårlig på hospitalet. Hun sad bare i en stol og sagde ja og

nej, og skulle bruge lang tid, hvis hun skulle sige mere end det. Vidnet kendte ikke **Afdøde 1**, og hun har ikke set hans familie eller hørt om dem.

Vidne 5 har forklaret, at hun kendte **Afdøde 2** helt fra barnsben i 70'erne. De var barndomsveninder.

Vidnet kender hele familien, både mor, far, onkel og morbror. Hun kom også hos **Afdøde 2**, da hun var gift med **Afdøde 1**. De to levede som hund og kat. Til sidst ville **Afdøde 2** vist nok flytte over ved siden af.

Hun ved ikke, hvordan **Afd 2's** forhold til svigerfamilien var. Hun spurgte **Afdøde 2**, om de havde besøgt hende efter, at hun var blevet syg. **Afdøde 2** sagde, at **Afd 1's** mor havde ringet.

Vidnet besøgte **Afdøde 2** til det sidste, både på sygehuset, hos forældrene og på hospice.

Afdøde 2 havde det skidt – både fysisk og mentalt. Hun kunne end ikke gå rundt. Vidnet prøvede at tale med hende, men hun var helt fraværende. I Vejle skulle **Afdøde 2** tage stilling til en ny kemokur.

Da vidnet besøgte **Afdøde 2** på hospice, havde hun det nogenlunde og kunne sidde op i en stol. Hun sagde til vidnet, at de besøgende bare skulle blive, men at hun ikke kunne følge med i samtalerne.

Afdøde 2 har ikke talt med vidnet om arv eller testamente, eller om, hvad der skulle ske med hestene.

Afd 2's forhold til **Arving 1** var efter vidnets opfattelse tæt.

De sidste gange vidnet besøgte **Afdøde 2** lå hun bare i sengen, men hun var momentant frisk

Afdøde 2 fik naturmedicin, og hun var sikker på, at det ville gøre hende raks.

Vidne 3 har forklaret, at han var på **Afd 2's** forældres ejendom den 9. juli 2014., hvor der blev lavet et arveafkald.

Vidnet var tilkaldt af **Afd 2's** far, som vidnet havde mødt for 20 år siden, mens han ikke kendte **Afdøde 2**. Han kan ikke sige, hvorfor der blev ringet til netop ham. Han arbejder ved Sønderjysk Landboforening i afdelingen for ejendomme og jura. Han har arbejdet en del med testamenter og boopgørelser.

Afd 2's far havde gæld, og han ville gerne give arveafkald i tilfælde af, at **Afdøde 2** skulle gå bort. Til stede var **Afd 2's** forældre, **Afdøde 2**, **V2**, vidnet og vist nok ikke andre.

Han havde talt med **Person 1** og havde udarbejdet arveafkaldet hjemmefra. Han havde fået at vide, at **Afdøde 2** i perioder ikke kunne skrive, og han havde derfor forberedt underskrift ved ført hånd.

Afdøde 2 blev hjulpet ud til bordet af sine forældre. De talte om arveafkaldet, og vidnet er sikker på, at **Afdøde 2** forstod det. Hun kunne som ventet ikke styre sin hånd, og der blev underskrevet med ført hånd.

Vidnet spurgte til testamente, men **Afdøde 2** sagde, at hun selv ville sørge for det. De talte en del om hestene, og at det skulle fremgå af testamentet, hvem der skulle have dem.

Han har efterfølgende talt med **Arving 1**, der fortalte, at der var problemer med nogle testamenter, men det var længe efter.

Vidne 1 har forklaret, at hun er **Afd 2's** mor.

Hendes forhold til datteren var ikke helt fortroligt. **Afdøde 2** var meget lukket. Vidnet er meget fortrolig med **Arving 1**.

De talte ikke om, at **Afdøde 2** snart skulle dø. Hun fik naturmedicin, og troede til det sidste, at det kunne rede hende.

Hun bode hos dem en uges tid. Hun skulle være en hos dem, indtil hun kunne komme på hospice.

Hun ved ikke, hvem der bestilte arveafkaldet. Hun ved ikke hvorfor det blev lavet. Hun var til stede sammen med sin mand, **V2** og **Vidne 3**. Da det blev skrevet under. **Afdøde 2** fik morfin, og hun kunne ikke selv skrive, men hun forstod godt, hvad det gik ud på.

I dagene efter den 9. juli fik **Afdøde 2** noget, der kvikkede hende lidt op. Hun kom på sygehuset fordi, at hun fik væske i kroppen, og det gjorde hende urolig.

Vedrørende nødtestamentet tror vidnet, at **Afdøde 2** godt kunne skrive den 12. juli 2014. Vidnet husker ikke, om hun var med på besøg på sygehuset. Hendes ting var pakket.

Vidnet har ikke hørt noget om et testamente eller et hestenotat. Hun tror, at hun første gang hørte om det fra **Arving 1**.

Hun ved ikke, hvor arveafkaldet blev opbevaret.

Nødtestamentet var i de der papirer. Hun havde det ikke. Det var ikke hende, der fandt det.

Hun har ikke skrevet til vitterlighed på noget testamente, som Afdøde 2 har lavet, og hun har ikke talt med Afdøde 2 om et testamente.

Hun var ikke med til møde hos advokaten efter Afd 2's død. Arving 1 tog sig af det hele.

Arving 1 har passet gården siden. Stutteriet er ført videre – det de kan.

Hun ved ikke, hvad Afdøde 2 ønskede, at der skulle ske med arven. Hun talte ikke rigtig med vidnet.

Afdøde 2 har været i kontakt med Afd 1's lillebror, men ikke de andre fra hans familie. De kom ikke under sygdomsforløbet.

V4 har forklaret, at han har kendt Afdøde 2 gennem 15 år. Hans datter har gået til rideundervisning hos Afdøde 2.

Han fik at vide, at Afdøde 2 var syg i foråret 2013. Han talte løbende med hende. Han besøgte hende på sygehuset og på hospice.

Afdøde 2 fortalte ham om nødtestamentet mandag den 14. juli 2014. Han har ikke set det. Han ved, at Arving 1 kendte notatet.

Han har talt med Arving 1 efter Afd 2's død om køb af en hest. De talte ikke om den, der står i testamentet. Da Arving 1 valgte at køre stutteriet videre, forventede vidnet ikke at få den.

P7 og Vidne 4 var til stede, da Afdøde 2 fortalte ham om testamentet. Hun fortalte hvorfor, at hun havde gjort det, og hun sagde, at Arving 1 og Afd 2's mor havde underskrevet som vidner. Han så ikke testamentet, før bobestyreren sendte det til ham. Indholdet stemmer overens med det, som Afdøde 2 fortalte ham. Hun fortalte ikke noget om, at nevøer og niecer skulle arve.

Parternes synspunkter

Sagsøgeren har til støtte for sine påstande gjort følgende gældende:

"Til støtte for den af sagsøgeren nedlagte **principale** påstand gøres det gældende,

at afdøde anså døden for nært forestående da hun oprettede nødtestamentet, idet afdøde i testamentet skriver, at hun ønsker genoplivning.

at et nødtestamentes gyldighed afhænger af testators subjektive ening om, hvorvidt døden er nært forestående. Det afgørende er altså ikke, om døden

objektivt er nært forestående.

at afdøde ifølge Hospice Sønderjylland var så afkræftet, at hun ikke var i stand til at holde sig vågen i længere tid ad gangen, hvorfor dette har afholdt hende fra at kunne oprette vidne- eller notartestamente. Betingelserne for, at nødtestamentet af 12. juli 2014 må anses som gyldigt er derfor opfyldte, jf. arvelovens § 65, stk. 1.

at nødtestamentet således er gyldigt og dermed gældende for samtlige boets aktiver, herunder også alle forsikringssummer.

Til støtte for den af sagsøger nedlagte **subsidiære** påstand samt frifindelsespåstanden overfor sagsøgte selvtændige nedlagte påstand, gøre det gældende,

at afdødes nærmeste pårørende er sagsøger, da afdøde ikke efterlader sig livsarvinger og da afdødes forældre har afgivet arveafkald,

at udbetalingerne fra afdødes forsikringer og pensioner udbetales uden om boet og skal derfor ikke ingå i boets deling, hvorfor udbetalingerne ikke skal deles, jf. Arvelovens § 15,

at reglerne om svogerskabsarv ikke finder andevendelse på midler erhvervet uden om boet og skal derfor ikke indgå i boets deling, hvorfor udbetalingerne ikke skal deles jf. Arvelovens § 15,

at Skandia forsikring selv har anført i brev af 11. september 2014, bilag 7, at sagsøger er nærmeste pårørende,

at Danica Pension ved brev af 8. september 2014, bilag 5 har anført, at pensionen udbetales til afdødes nærmeste pårørende, som er sagsøger, og at udbetalingen sker uden om boet,

at Forenede Gruppeliv ved brev af 19. september 2014, bilag 6, har skrevet direkte til sagsøgers advokat angående udbetalingen og anført, at denne udbetales til nærmest pårørende, uden at henvise til reglerne i Arvelovens § 15,

at sagsøger er nærmeste pårørende, og samtlige forsikringer og pensioner derfor skal tilfalde sagsøger."

Sagsøgte har til støtte for sine påstande gjort følgende gældende:

"Anbringender for så vidt angår sagsøgers påstand om "nødtestamente".

Det gøres gældende, at et nødtestamente kun gyldigt kan oprettes, hvis

testator er forhindret i at bruge de ordinære testamentsformer, notr- eller vidnetestamente, jf. arvelovens § 65.

At det fremgår af sygehusjournalen (bilag 2), at det allerede i november 2013, er fastslået, at strålebehandling ikke kan hjælpe og i december 2013, at der ikke er mange behandlingsmuligheder. Allerede på dette tidspunkt var Afdøde 2 klar over sygdommens alvor.

Afdøde 2 fik d. 02.06.14 besked om, at sygdommen havde spredt sig og eneste livsforlængende behandling/mulighed var kemobehandling, hvor Afdøde 2 bliver voldsom vred og senest på dette tidspunkt må hun antages at være blevet klar over, at døden var nært forestående.

At Afdøde 2 ifølge sygejournal (bilag 2) d. 12.06.14 afslår livsforlængende kemobehandling, og dette gentages igen i sygejournal af d. 30.06.14 (bilag 2), at afdøde er fuldstændig fast besluttet på ikke at ville modtage kemobehandling.

At afdøde d. 23.06.14 opfordres til at få en samtale med en præst (bilag 2)

At afdøde d. 09.07.14 får rådgivning fra konsulent Vidne 3 fra Sønderjysk Landboforening om arveafkald og får arveafkaldet udfærdiget og underskrevet, og der i den forbindelse ikke udarbejdes testamente (bilag 1).

At afdøde var uddannet revisor og arbejdede som økonomichef.

At afdøde var bevidst og klar over hendes situation helt ind til hun kom på hospice.

At konsulent Vidne 3 og veninde V2 bevidner, at afdøde har underskrevet med ført hånd på grund af fysisk tilstand.

At der af sagsøgeren argumenteres for, at afdøde d. 12.07.14 ikke var i stand til at underskrive notartestamente eller et vidntestamente, hvilket må have den konsekvens, at afdøde slet ikke var i stand til at udfærdige 3 sider håndskrevet "nødtestamente" samme dag.

At såfremt der er afdøde, der har udfærdiget notatet, er dette sket på et tidligere tidspunkt, hvor afdødes tilstand gjorde, at hun var i stand til at udfærdige 3 sider samt at underskrive på normal vis. (Dette var ikke muligt for Afdøde 2 d.12.07.14)

At underskriften på notatet er underskrevet, som afdøde tidligere underskrev, og at afdøde ikke var i stand til at underskrive på denne måde den 12.07.14, da afdøde skulle have hjælp til med ført hånd at underskrive

på en helt anden måde d. 09.07.14 ved arveafkaldet.

Der henvises i øvrigt til findestedet af notatet, som efter det oplyste er blandt afdødes blade. At disse blade har været hos hende i hjemmet, hvilket også indikerer, at notatet ikke er lavet d. 12.07.2014. Dersom afdøde ønskede, at notatet skulle findes, ville hun have lagt det frem eller sammen med arveafkaldet.

Det gøres endvidere gældende, at sagsøger under sagsforløbet har forsøgt at tilbageholde oplysninger til sagen og overfor bobestyrer.

At afdøde ønskede genoplivning ifølge notatet indikerer ikke, at afdøde først der indså dødens snarlige indtræden. Dette har afdøde vidst længere og må have overvejet genoplivning, i hvert fald siden sygdommen blev konstateret. Der fremgår også af sygejournal af dette har været drøftet tidligere. (Bilag2)

Afdøde har allerede i november og senest december 2013 været klar over helbredelsesmulighederne/dødens snarlige indtræden og allerede fra dette tidspunkt kunne have fået udfærdiget et notar- eller vidnetestamente, hvis det var det, som afdøde ønskede.

At afdøde særligt havde alle muligheder for at udfærdige et gyldigt testamente jf. arvelovens § 63 og § 64 fra sygdommens fremskred november og december 2013 og i hvert fald d. 02.06.14, hvor **Afdøde 2** fik besked om, at sygdommen har bredt sig og at eneste livsforlængende behandling er kemobehandling og hun bliver meget vred og senest d. 09.07.14, hvor arveafkaldet blev udfærdiget og underskrevet med ført hånd.

At afdøde stadig fra d. 12.07.14-25.07.14 havde mulighed for at oprette et notar- eller vidnetestamente, hvis det var hendes ønske.

"nødtestamentet" må derfor anses for, at være ugyldigt, da testator ikke var forhindret i at benytte sig af en af de ordinære testamentsformer jf. arvelovens § 65. Det må endvidere være ugyldigt, da afdøde slet ikke var i stand til at udfærdige 3 sider "nødtestamente" d. 12.07.14. kan notatet ikke være udfærdiget d. 12.07.14 og derfor ikke lægges til grund som et "nødtestamente".

Det gøres gældende, at en forudsætning for, at et nødtestamente er gyldigt er, at afdøde ikke var i stand til at oprette et notar eller vidnetestamente. Desuden anføres det i sagsøgers anbringende i stævningen, at et nødtestamentes gyldighed afhænger af testators subjektive mening, om hvornår døden er nært forestående. Af duplikken fremgår det, at afdøde var med hendes far ud på ejendommen og se heste og fik opkvikkende medicin

d. 10.07.14, således var afdøde altså i stand til at få lavet et notat eller et vidne testamente på dette tidspunkt.

Det fremgår af duplikken, at afdøde helt til det sidste, havde en klar tro på, at den alternative behandling kunne helbrede hende. Det fremgår endvidere af duplikken, at afdøde på intet tidspunkt havde en erkendelse af, at hun skulle dø.

Det gøres gældende, at såfremt notatet er udarbejdet d. 12.07.14, var dette ikke udfærdiget i en situation, hvor afdøde var forhindret i at oprette et notat eller vidnetestamente og at afdøde ikke havde indset dødens snarlige indtræden. Der kan derfor ikke være tale om et nødtestamente.

Anbringender for så vidt angår påstand om forsikringer og pensionsudbetalinger i anledning af dødsfaldet:

Det gøres gældende, at den eneste grund til at forsikring og pensionsselskaberne har skrevet, at [Arving 1] er nærmeste pårørende er, at sagsøger [Arving 1] urigtigt har oplyst herom. På den baggrund har forsikringselskaber som Skandia Forsikring, anført at sagsøger er nærmeste pårørende.

Af samme årsag har forsikring og pensionsselskaberne skrevet til sagsøger [Arving 1's] tidligere advokat [Person 25], der urigtigt har oplyst, at sagsøger [Arving 1] var eneste arving efter loven.

De forskellige breve fra forsikringer og pensionsselskaber kan ikke lægges til grund, da de alene skyldes urigtige oplysninger fra sagsøger [Arving 1] og advokat [Person 25].

Der gøres gældende, at "nærmeste pårørende" efter forsikringsaftalelovens § 105 og § 105a er følgende:

1. ægtefællen, 2. samlever, hvis opfylder betingelser, 3. børn, 4. arvinger efter testamente og **5. arvinger efter loven.** Det foreligger ikke gyldigt testamente og nærmeste pårørende er derfor arvinger efter loven.

Svogerskabsarv gælder for aspekter i et dødsbo. Arvinger efter loven er de samme i forbindelse med udbetaling af forsikringer og pensioner i anledning af dødsfaldet, som arvingerne i dødsboet.

Det gøres gældende, at hvis der argumenteres for, at sagsøger skal modtage forsikringerne efter afdøde på grund af særlige omstændigheder, fordi afdøde havde ophævet samlivet med afdødes ægtefælle, så skulle afdøde heller ikke have modtaget forsikringsbeløbet kr. 980.915,00 efter afdødes ægtefælle [Afdøde 1]. Forsikringen skulle istedet for, på grund

af samlivsophævelsen, være tilfaldet de 3 sagsøgte på grund af de særlige omstændigheder.

Sagsøger har ikke bevist, at der er særlige omstændigheder, der kan medføre, at lovens hovedregel om nærmeste pårørende skal frigives.

Såfremt afdøde ønskede, at forsikringssummen skulle tilfalde sagsøger, kunne afdøde have indsat sagsøger ved navns nævnelse.

Det gøres gældende, at reglerne i forsikringsaftaleloven om nærmeste pårørende er meget restriktiv og der i sagen ikke er særlige omstændigheder, der taler for, at andre end nærmeste pårørende efter loven, skal modtage forsikringssummen.

At nærmeste pårørende i forbindelse med [Afdøde 2's] død er arvingerne efter loven.

At arvingerne efter loven er de tre sagsøgte og sagsøgeren hver med halvdelen."

Rettens begrundelse og resultat

Vedrørende det mulige nødtestamente

Såfremt afdøde den 12. juli 2015 var i stand til at udarbejde det omstridte testamente i den foreliggende form, og idet det efter bevisførelsen kan lægges til grund, at hun, der døde den 25. juli 2014, efterfølgende fortalte [Arving 1] om testamentet og derefter den 14. juli 2015 fortalte [V4] og dennes familie om det og i hvert fald delvis om indholdet, kan det på denne baggrund konstateres, at hun i givet fald også på tidspunktet og i dagene derefter ville have været i stand til at oprette testamente formgyldigt ved tilkaldelse af vidner eller en notar.

Da afdøde således ikke var forhindret i at oprette testamente i henhold til arvelovens § 63 eller § 64, er dokumentet dateret den 12. juli 2014 allerede af denne grund ikke gyldigt som nødtestamente.

Som følge af det anførte tages de sagsøgte frifindelsespåstand til følge for så vidt angår sagsøgerens principale påstand.

Vedrørende spørgsmålet om hvem, der kan anses som begunstiget til forsikringssummer udbetalt i anledning af [Afdøde 2's] død

Der er enighed om, at de forsikringsydelser, der skal udbetales i anledning af [Afdøde 2's] død, skal tilfalde hendes nærmeste pårørende.

Det fremgår af forsikringsaftalelovens § 105 og 105a, at såfremt ikke andet

fremgår af omstændighederne, da skal som nærmeste pårørende anses arvingerne efter loven i de tilfælde, hvor afdøde ikke efterlader sig ægtefælle, samlever eller børn, og hvor hun ikke har oprettet testamente.

I det foreliggende tilfælde, hvor afdøde efterlader sig mor, far og bror, og efter det af bevisførelsen fremkomne om kontakten mellem afdøde og de besvogrede efter ægtefællens død og under hendes egen sygdom, finder skifteretten et sikkert grundlag for at antage, at andre end de besvogrede er nærmeste pårørende.

Som følge af det anførte tages sagsøgerens subsidiære påstand til følge, og sagsøgeren frifindes samtidigt for de sagsøgte selvstændige påstand.

Efter et samlet skøn over alle foreliggende forhold forholdes der med sagens omkostninger som nedenfor bestemt.

T h i k e n d e s f o r r e t

De sagsøgte, [Arving 2], [Arving 3], og [Arving 4], frifindes for sagsøgeren, [Arving 1's] påstand om, at dokumentet dateret den 12. juli 2014, skal lægges til grund ved arvets fordeling som et gyldigt nødtestamente.

De sagsøgte skal anerkende, at de ikke er begunstiget til afdøde [Afdøde 2's] forsikringer og pensioner.

Sagens omkostninger ophæves.

Dommer